Bréf til og málefni bæjarstjórnar 1836-1851

Aðfnr. 2222, örk 6

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

www.borgarskjalasafn.is

Heimilt er að vitna í skjölin og skal þá geta uppruna þeirra.

Ljósmyndun þessara skjala var styrkt af Þjóðskjalasafni Íslands.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Indkomne Breve og udførte Concepter i 1841.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Under 30te f. M. har Hans Höjvelbaarenhed Herr Kammer-
-herre Stiftamtmand og Amtmand T. v. Hoppe tilskrevet
mig saaledes:

"Eftersom endnu ikkun faa af Byens Indvaanere have be-
"talt den ved Stiftamtets Skrivelse af 25de Mai f. A. nor-
"merede Afgivt til Kämmerkassen for Heste, som græsse
"paa Byens Marker, har det, som Herr Land og Byfogden
"bekiendt, paa ny været sat under Overveielse, om og hvor-
"vidt Bestemmelserne i hiin Skrivelse bör undergaae nogen
"Forandring; og har jeg med Deres behagelige Skrivelse
"af 24de Juni sidstleden modtaget et efter foregaaende
"Indbydelse til en almindelig Borgerforsamling, i den
"Henseende forfattet Forslag, der gaaer udpaa, at Afgivten,
"for at den uden Vanskelighed skal kunne ophæves, hensigten
"bör nedsættes saaledes, at den for Fremtiden ikke bliver
"höiere end 3ß for 1 Hest. Da jeg imidlertid, efterat
"have overveiet alle Sagens Omstændigheder, holder det for
"vigtigt, at Afgivten nedsættes endnu yderligere, saa fin-
"der jeg mig befoiet til, i Henhold til det i Stiftamtets Skri-
"velse til Herr Land og Byfogden af 19de Juni d. A. ytrede,
"herved at meddele fölgende Bestemmelser samt Modifi-
"cationer i de forhen givne Regler.
"1. Enhver, som i forrige Aar holdt, eller nu og herefter
"holder Heste til Brug her i Byen, Sommer eller Vinter,
"længere end i 3 Maaneder, bör, fra 1ste Januar 1840 at
"regne betale 32ß for hver Hest.
"2. Den som i kortere Tid, men dog længere end i 14 Dage,
"holdt Heste til Brug i Byen have at betale 16ß for hver Hest.
"3. Til denne Afgivts rigtige Erlæggelse bör der indtil
"videre, og saalænge ingen lönnet Markmand er
"antagen, hvem det billigen kan paalægges, at have
"Tilsyn med, hvormange Heste og i hvor lang Tid

"de holdte Heste i Byen, enten af dens Indvaanere eller Andre,
"2 Gange om Aaret, nemlig i Begyndelsen af Juli og
"December Maaneder, af Byefogden i forordnet Tid
"ved et Tingsvidne, eller de dermed nærmest Bekiendte,
"sögte tilveiebragt den fornödne Oplysning i denne Hen-
"seende; hvorefter Communen bliver at tilstille en For-
"tegnelse over de til enhver Tid holdte Hestes Antal med
"Angivelse af deres Eiere, hvem Communen da har at af-
"kræve Afgiften, isærdeleshed om disse ikke ere Byens
"Indvaanere, om muligt forinden deres Afreise herfra,
"men allerede inden hvert Aars Udlöb.

" For Aaret 1840 bör denne saaledes bestemte Afgift
"forsaavidt den ei allt er indkommen, svares efter den
"med Communeregnskabet fulgte og nu fremlagte
"Fortegnelse over 55 Heste med 32ß for hver Hest, hvorimod
"Resten af den ommeldte Afgift for 1840 efter Omstændig-
"hederne kan bortfalde. Med Hensyn til Afgiftens
"Inddrivning, for de Heste som holdes i indeværende Aar
"bliver svaret muligt det fornödne behageligen af
"Dem at foretage i Overeensstemmelse med det Foranstaaende.
"Iövrigt er det en Fölgesfölge, at Communen i sine
"aarlige Regnskaber, for denne Afgift har at aflægge
"regnskabsmæssig Rigtighed efter de samme med eldre For-
"tegnelser, ligesom og Afgiften i Mangel af Beta-
"ling, kan som andre Communalafgifter ind-
"drives ved Udpantning efter Placaten 2 April d. A.

"4. Henseende til [illegible] Byens Gader om
"Vinteren [illegible] [illegible], samt i Hen-
"seende til de anlæggende [illegible] Ind-
"ning, bliver det fornödent at forholde overeens-
"stemmende med Rentekammerets Bestemmelser
"af 29 Januar 1839 og 25 Mai 1840.

" Angaaende det Ommeldte maatte
"Communen og Byens Regnskabsførere be-
"hageligen meddeles Underretning,
"ligesom Hr Land- og Byfogden

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

ogsaa behageligen vilde foranstalte, at Forandringen i denne Anledning offentligen bekiendtgiort til alle Vedkommendes Efterretning."

hvilket herved tjenstligst communiceres.

Reykjavik Byfogeds Contoir, den 3 September 1841.

St. Gunnlögsen

Til

Det ærede Repræsentantskab for Reykjavik Kiøbstad

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Til

Det ærede Repræsentantskab

for

Reykjavig Kjøbstad

K. T. S.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Over den hermedfölgende Memorial med Bilage, der indeholder de Bemærkninger, som det Kongelige danske Cancellie, i Skrivelse af 22de Sept. f. A. har fundet sig foranlediget til at gjöre ved Udkastet til et Regulativ for Byens oeconomiske Bestyrelse, tillader jeg mig hermed tjenstligst, i Overeensstemmelse med Hans Höjvelbaarenhed, Herr Kammerherre og Stiftamtmand, samt Amtmand T. v. Hoppes Yttringer, at udbede mig Hrr. Repræsentanternes nöieste skriftlige Erklæring behageligst meddeelt ved Bilagenes Tilbagesendelse. —

Reykevig Byefoged Contoir, den 16de Juli 1841.

S. Gunlögsen

Til
Hrr. Repræsentanterne for Reykevig By.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

I Anledning af det Kongelige danske Cancellie Brev af 22 Sept ~~st~~ h. a. angaaende den intenderede Deling af Reikevigs og Seltjarnarnes Sogns hidtil værende fælleds Fattigvæsen, — først modtaget i dag — have vi den ære ærbødig at bemærke at hvis endelig en Adskillelse skal finde Sted hvorom der allerede forhen er drøftet adskilligt for og imod, maa vi underdanigst aldeles i det væsentligste tiltræde Fattig Commissionens Meening i sammes Brev af Gaars dato, saavel om Basis for Delingen af Activa og Passiva, at nl. Byen overtager 26 imod Landet som 11, som og hvad de Fattiges Forsørgelse angaaer, hvorom der paa flere Maader kunde opstaa Spørgsmaal og Collisioner, som neppe aldeles kan forebygges selv ved en meget fuldstændig ~~Commission~~ Anordning, men som vi naturligviis som ikke juridisk forbigaa. Endelig maa vi ærbødigst bemærke ~~staar~~ at det vilde være ~~det~~ saadeles önskeligt, at der i den ventende Communallov for Reikevig maatte blive sat tilbørlige Grændser for den Mængde Tomthuus folk der aarlig nedsætter sig i Byens Jurisdiction, og som i paakommende Knaps kan foraarsage Byens Fattigvæsen en utaalelig Byrde, hvilket ifald Delingen finder Sted er desto væsentligere, som det skulde maaske

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

kunde være det eneste Byen vant, med Udstillelsen af den bedre kunde controlleres med, hvorved der undsatte sig i Inventariationen, naar de dertil sagtende kom rigtig blive vareholdte. —

~~Jeg tager mig herved den Frihed ærbødigst at tilstille Deres Høivelbaarenhed medfølgende Regning in duplo med 2 Bilage over Omkostningerne ved den ifølge min Instruction foretagne Embedsreise til at visitere Apotheket paa Stickesholm i sidstafvigte Maaned, hvilke Omkostninger, der tilsammen ere af mig forskudsviis udlagte, og som jeg beder ærbødigst for haabe mig godtgjorte ifølge Cancelliebrev af 18de Juli sidste Aar efter den derom Foranstaltning ~~med~~ 1/3 af Sønder Amtets~~

~~Deling imellem Sønder og Vester Amtets Repartitionsfond.~~

~~Repartitionsfond og 2/3 af Vester Amtets Repartitionsfonds. —~~

der udgiør 16 Rbd 26 2/3 s.

Reikevig d 7de Juli 1841

ærbødigst

J Thorstensen

Da vi først i Dag have modtaget disse # Documenter, bliver der neppe Tid til at holde de af Stiftamtet i en ærede Brev af 20 Marts omsagde Forenings Møder # med Sættekommissionerne, da Sagen alt skulde have været færdig fra Communalbestyrelsen forend den 14de ~~Juli~~ kommer.

Reikevig d 7de Juli 1841

Til

Høivelbaarne Hr Kammerherre og Stiftamtmand v. Hoppe

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Det höie Danske Cancellies Skrivelse, af 22de Decbr., med Bilage, betræffende Assurance i Byen, fremsendes her=ved tjenstligst til de ærede Herrer Repræsentanters behagelige Bedömmelse.

Reykjavig Byfoged Contoir, den 24de Mai 1841.

S. Gunlögsen

Til

De Herrer Repræsentanter for Reykjavig By.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Foranstaaende

~~Medfølgende~~ Ligningsliste for indeværende Aar have vi undertegnede igjennemseet, og ved Regningen i det Hele intet fundet at an=merke, undtagen at der ere anførte nogle Personer, som i flere Aar intet have betalt-saasom Bjarne Petersen i Njardvig, Kjøbmand Ch. Nielsen paa Hofsos, Capt. Wessel, Capt. M. Lund, Capt. Rasm. Nielsen Capt. N. E. Holmer Doctor Laurus Knudsen, Bogholder Ibsen, Kjøbmand Wibroe og Fuldmægtig Lange. I henseende til disse Personer var det at ønske at de ifølge Stiftamtets m. ærede Brev til Land og Byefogeden af 24de Mai sidstl. maatte tvinges om det resterende Bidrag - ligesom og Doctor Thoa paa Kjeblevig der resterer for 3 Aar - saavidt som mueligt, eller i Tilfælde af, at de ikke betale, maatte tilbageleveres deres Borgerbreve, og følgelig vorde udslettede af Borgernes Liste

Reikevig den 21de Martii 1841

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

I Allerdybskab kunde vi svare paa Jm. Krowst Gudmundsens Andragende om Jorden Holydarkur saaledes:

Byen har aldrig søgt om at faa Jorden sig tilbygslet, hvilket man uden Kongelig Resolution mueligen havde kunnet udvirket allerene med Beneficiariuset og Stiftsøvrighedens Tilladelse men vi have søgt om at Kongen allernaadigst vilde skienke den til Byen imod at erstatte Kirken paa anden Maade med noget af det Kongelige Gods i Vesteramtet. Men den Kongelige Resolution faldt som bekiendt at Byen maae ved forefaldende Vacance lade sig Jorden tilbygsle." Hvori vi ikke anser nogen Fordeelagtighed at ligge til Indlæg at søge Jorden, hvis Byen ikke har nogen Fordeel deraf. I det mindste kan Beneficiarius ikke kræve Byen om Afgiften, saalænge den hverken er begiert eller udstedt Bygselbrev til Byen, hvilket først maatte forudsættes. Desuden ~~forudsættes~~ bestemmes i den Kongelige Resolution en større Afgift end der i Mandsminde nogensinde har været betalt. Endelig da Jorden er bortbygslet paa Livstid, vente vi ikke at kunde erholde noget Bygselbrev førend samme er udløbet, til hvilken Tid vi forbeholde os at afgive vor nærmere Erklær-=ing i denne Henseende; ~~Derfore~~ derfore vi ikke imidlertid med en nye allerunderdanigst An-=søgning, der mulig med Beleilighed kunde indgives, allerede til den Tid have erholdt Jorden aldeles gratis til Byen. Da Byen paa anden Maade ikke kan have nogen ~~[illegible]~~ Fordeel af den og allermindst for en aarlig Afgift af 9 Vetter og 30 Al.

Reykevig 8de Martii 1841

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Py Vallardsskab Py Vallardsskab

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Hervid følgende 5 Stk Ansøgninger om den ledigblevne Lodstieneste her i Byen fremsendes tienstligst til Dhrr Repræsentanternes nærmeste Bedømmelse og behageligst afgivende Erklæring i Henhold til Instrux 1 November 1828 §1.

Reykevig Byefoged Contoir den 27 Januar 1841.

S. Gunlögsen

Til

Dhrr Repræsentanter i Reykevig By.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Ved at gjennemgaa Kæmner-Regnskabet for sidstafvigte Aar, savne vi i Byens Indtægter:

1° Vandpenge fra den største Deel af Skibene, da kun 6 Skibe ere anförte som betalende for det meste Grön=land Skibe, og 1 fragtet til Flensborger Handelen: derimod mangle alle Skibe til Grosserer ~~Kn~~ Knudtzons Handel, alle de övrige til Flensborger Handelen, samt alle Skibe til Kjöbmændene P. J. Petersen, Jacobsen og Siemsen, hvoraf den sidste havde fragtet en Skib Skipper Johansen der neppe kommer her oftere: heller ikke har Skonnerten fra N. Petersen i Flensborg Skipper Asmundsen betalt ikke Skonnerten Nicoline Skipper Holt. Supercargo Leigh etc: i alt sikkerlig 10 Skibe som have været her og de fleste ~~sikkerlig~~ formodentlig dog taget Vand uden at betale. Foruden 5 Militaire Skibe, som vi troe at ikke mindre end andre burde erlægge Vandpenge, da de altid tage uforholdsmæssig meere Vand. De manglende Vandpenge maatte saaledes samlede udgjöre en klækkelig Summa for sidstafvigte Aar, og vi haabe sikkerlig at Herr Land og Byfogden drager Omsorg for at disse Vand penge for afvigte Aar endnu komme Kæmner Regnskabet til Gode ifölge Stiftamtets Decision af 25de Maii sidstleden ~~der~~ netop paalegger Byfogden at indkræve ~~disse Vand=penge~~ samme.

2° den af Stiftamtet befalede Afgivt af Heste der græsse paa Byens Marker, har ikke indbragt

Kommerkassen 1 Skilling, man maatte netop hvad hiftes til at troe at ingen Hæste skulde have græsset paa Dyrnes Marken hele Aaret, men vi veed for vist at det modsatte er Tilfeldet, thi Zoegas, Högtens Thorvalder paa Hölgdarkur, Gudmunder Borgers Jon Arnesens og flerere Hæste, have hele Winteren gaaet löse i og omkring Byen og græsset og gaaet paa sammes ~~Marken og~~ Hemmemarken og Udmarken.
Det er let at indsee at Anordningen i denne Henseende eluderes, thi der produceres en Attest paa, at de Hæste som Hæstevogter Ingemundur har passet, skulde for det meste have græsset i Langarnes Land, uden at der oplyses, hvormange af de over 50 Dyrnes Indvaanere tilhörende Hæste, bemelte Ingemundur har vogtet. —
Vi tör dog antage at han har vogtet de færreste af Samfundsmændenes Hæste — hvoriblant de formuende Hæste=Eiere ere — og som udgiör det störste Antal.
I alle Tilfelde maatte det oplyses hvormange og hvilke Hæste Ingemundur har passet, og om disse udelukkende have græsset i Langarnes Land eller ikke, samt om alle de han ikke har passet, græsse andet=steds i Almindelighed end i Dyrnes Land. —
Heller ikke er nogen afgiort, hvert af Nordlændernes Hæste der gierne græsse her og udeires fra Major ~~[illegible]~~ ~~hele~~ ~~Sommer~~ ~~Maaned~~ ja ikke engang deres Antal eller Eiernes Navne opgivne for Kommerren, og dog skulde ifölge Stiftamtets Anordning betales for hver Hæst 24 Skilling Maanedlig. — Det er ellers sörgeligt

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

hvorledes Øvrighedens Anordning i denne Henseende saaledes Aar efter Aar eluderes, at Gjødningen paa alle Byens Udmarker ikke indbringes en ringeste Stilling, hvilket maaskee er det eneste Exempel i sit Slags i nogen By i Europa. 9

Hvad Restancerne angaaer da mærkes det og, at mange Restancer ~~endnu~~ fra næstsidste Regnskab anføres endnu i dette som ubetalte, hvortimod Stiftamtets Ordre af 25de Maii sidstl.

Mange andre ere hos velhavende Folk, eller ere i det mindste nogenledes Næringsdrivende, saasom hos S. Knudsen. E. Helgesen Hakonsen Hansen Klubhuuset. Jomfru Johnsens Huus. Restancen for den forrige Landfogedbolig, Johannes Zoega Thorstein Gjolvsen og Mad. Catrine Johnsen, der burde have betalt sit Communebidrag i Betalings-terminen sidstl. i Junio forend hun rejste og solgte Huuset, og mange flere, hvilke Restancer vi haabe at snart maatte vorde betalte med Øvrighedens hjelp om fornødent giøres. —

Ligeledes haabe vi at Hr Land og Byefogeden, saa snart som muligt, drager Omsorg for at de langt borte værende Borgere, enten betale deres resterende Bidrag, eller indsende de erholdte Borger-breve ifølge Stiftamtets Decision af 25de Maii sidstl.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

men ikke saaledes uden Nytte føres paa Restance=
Listen Aar efter Aar. –

Restancer hos de i Byen afdøde saasom Politi=
=betjent Magnus Jonsen Gjæstgiver Johnsen, og
Fordringen paa afgl. Kammerraad Svedes Boe fra
1837. haabe vi at Hr Landfogden udbetales
af vedkommendes Stervboer –

De eneste Restancer som vi tør foreslaa
til Eftergivelse er Mad Møllers forhen værende Jorde=
=moders, der vel maa ansees for uerholdelig samt
Jon Einarsens forhenværende paa Effersöe der
er meget sygelig og ofte sengeliggende –

Reikevig d. 24 April 1841

J. Thorstensen

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Angaaende det os af Deres Velbyrdighed tilsendte Frumvarp til Reglugiördar um Fiárrettir og Fiárskil i Gullbringu Sysslu, tör vi blot bemærke: at denne Sag synes at være Byen aldeles uvedkommende til, at samme skulle have nogen Stemme i samme Regulation, thi de enkelte, som maatte have nogle Faar her i Jurisdictionen, eller ville drive saadanne til Afretts, maatte ufravigelig rette sig efter de Vedtægter der ere antagne paa de Steder hvor de drive Faarene hentil, og da disses Antal neppe vil overstige 1 eller 2 Personer, vil denne Sag ~~altid~~ hvad Byen angaaer aldrig kunne blive af nogen betydelig Vigtighed og disse — nl: fra Byen — maatte som sagt altid rette sig efter de i saa Henseende gieldende Regler. —

Reikevig d 15de April 1841

ærbødigst

Thorstensen. Thomsen.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Idet hermed fölgende Andragende, forsaavidt det vedrörer Reikevig Byes Jurisdictions Erboere, udbedes hermed tienstligst, Hr. Repræsentanternes viise Erklæring, tilligemed Bilagene tilbage. Min Formening er: at Forslaget bör betragtes, som en Reikevig Byen aldeles uvedkommende Foranstaltning, da sammes Erboere, om end enkelte skulde maatte være Eiere af nogle Faar, ingenlunde Faaresamlings Pligter kunne ansees at have udenfor Byens Jurisdiction, end mindre da deres egne Faar til Fjelds og i hvilket Tilfælde de da naturligviis burde være undergivne de Faaresamlings=Bestemmelser, som gjælde for det Sted, hvorhen de have drevet deres Faar og Lam.—

Reykevig Byfoged Contoir, den 15 April 1841.

[signature]

Til

De Herrer Repræsentanter i Reikevig By.

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur

© Borgarskjalasafn Reykjavíkur